

«Халык-Life» АҚ
Басқарма шешімімен
мақұлданған

«Халык-Life» АҚ
Директорлар кеңесінің шешімімен
бекітілген

(2023 жылғы 02 ақпандағы
№ 7 отырыс хаттамасы)

(2023 жылғы 03 ақпандағы
№ 4 отырыс хаттамасы)

**Өмірді мемлекеттік білім беру жинақтау сақтандыруының
ЕРЕЖЕСІ**

**Бұл электрондық көшірме бекітілген құжаттың көшірмесі болып табылады.
Құжат 04.02.2023ж.бастап қолданысқа енгізіледі. Баспа түрінде бұл құжат
ақпарат үшін қолданылады. Құжаттың көшірмесін растау үшін ӨЖБПДМ (БК
қызметкерлері) / Филиалдың директорына (филиалдардың қызметкерлері
үшін) хабарласу қажет.**

**Алматы,
2023**

Құжаттың мазмұны

1-бөлім. Жалпы ережелер	3
1-тарау. Мақсаты және қолдану саласы	3
2-Тарау. Терминдер мен қысқартылған сөздер	3
2-бөлім. Сақтандыру шартының ерекшеліктері	5
3-тарау. Сақтандыру шартының мәні	5
4-тарау. Сақтанғындыру шартын жасасу тәртіптері, сақтандыру шартына өзгертулер енгізу	5
3-бөлім. Мемлекеттік білім беруді жинақтаушы сақтандыру	6
5-тарау. Сақтандыру жағдайлары және сақтандыру төлемдерін төлеуден босату негіздемелері	6
6-тарау. Сақтандыру сомасы	7
7-тарау. Сақтандыру төлемдерінің көлемі, оларды төлеу тәртібі мен мерзімі (сақтандыру жарналары)	7
8-тарау. Сақтандыру жарналарын төлеу мерзімін өткізіп алу	8
9-тарау. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімін қалпына келтіру	9
10-тарау. Сақтандырылған	10
11-тарау. Пайдаалушы	10
12-тарау. Сақтандыру шарты мен сақтандыру қорғаныстарының қолданылу мерзімі мен орны	10
13-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттемелер	11
14-тарау. Сақтандыру төлемдері. Сақтандыру төлемдерін төлеу және оны төлеу тәртібі	12
15-тарау. Сақтандыру жағдайлары туындаған кездегі сақтанушының әрекеттері, сақтандыру төлемдерін төлеу жағдайлары	12
16-тарау. Сақтандыру жағдайларының басталғанын растайтын құжаттар тізімі	13
17-тарау. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу.....	15
18-тарау. Сақтандыру ережелеріне немесе сақтандыру шартына өзгертулер мен толықтырулар енгізу тәртібі	16
19-тарау. Сақтанушының орналасқан жері мен тұрғылықты жерінің өзгеруі	16
4-бөлім. Қорытынды ережелер	17
20-тарау. Қосымша жағдайлар	17

Осы сақтандыру ережелері Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес әзірленген және мемлекеттік жинақтаушы сақтандыру саласындағы жинақтаушы сақтандыру шарттарын жасасу тәртібін айқындайды.

1-бөлім. Жалпы ережелер

1-тарау. Мақсаты және қолдану саласы

1. Осы Мемлекеттік білім беруді сақтандыру ережелеріне (бұдан әрі - Сақтандыру ережелері) сәйкес «Халық-Life» «Қазақстан Халық Банкінің өмірді сақтандыру бойынша еншілес компаниясы» акционерлік қоғамы жеке тұлғалармен білім беру жинақтаушы сақтандыру шарттарын (Сақтандыру шарттарын) жасайды.
2. Сақтандыру ережелерінің көшірмелері сұрау салу бойынша клиентке сақтандыру шарты жасалған кезде беріледі (жіберіледі) Сақтандыру ережелері сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылады.
3. Білім беруді сақтандыру шарттары Сақтандыру жағдайының туындау нәтижесінде, сақтандыру төлемін төлеуді қарастыратын білім беру қызметтеріне ақы төлеу үшін, сонымен қатар Сақтандыру шартында белгіленген мерзім өткеннен кейін, бірінші мерзімнің қайсысы туындауына байланысты қаражат жинақтау мақсатында жасалады.

2-Тарау. Терминдер мен қысқартылған сөздер

4. Осы Сақтандыру ережелерін іске асыру мақсатында Сақтандыру ережелерінде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

Пайда алушы - сақтандыру шартының талаптарына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға;

Өтеу сомасы - Қазақстан Республикасының уәкілетті органы айқындайтын тәртіппен белгіленетін, Сақтанушы сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатқан кезде алуға құқығы бар кепілдік берілген ақша сомасы.

Сақтандыру шартының біржылдық қолданылу мерзімі - Шартқа қол қойылған күн мен айға сәйкес келетін сақтандыру қорғаныстарын қолданылу кезеңіндегі күн мен айы;

Сақтандыру шарты - «Халық-Life» АҚ Басқармасымен бекітілген Сақтандырушы мен Сақтанушы арасында жасалатын үлгілік сақтандыру шарты;

Сақтанушының сақтандыру қорғаныстарының мерзімі аяқталғанға дейін өмір сүруі - сақтанушының сақтандыру қорғауының соңғы күні Алматы уақыты бойынша 23 сағат 59 минут 59 секундқа дейін аман қалуы;

Жалған ақпарат - Сақтанушы/Сақтандырылған сақтандыру өтінішінде берген сақтандыру объектісі туралы сақтандыру шартын жасау күніндегі шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтер (сақтандыру объектісі туралы нақты деректер);

Жазатайым оқиға - Сақтанушының ағзасына сыртқы механикалық, электрлік, химиялық немесе жылулық әсер ету нәтижесінде Сақтаушыға бірінші немесе екінші топтағы немесе сақтанушының қайтыс болуына әкеп соққан, адамның еркінен тыс кенеттен болған қысқа мерзімді оқиға (жағдай).

Сақтандыру шарты бойынша есептік сома - білім беруді мемлекеттік сақтандыру туралы заңнамаға сәйкес Қазақстан Республикасының уәкілетті органымен айқындаған тәртіппен есептелген, сақтандыру шарты бойынша инвестициялық кірісті, алдыңғы кезеңдерде есептелген мемлекеттік сыйлықақыларды (жарналарын) ескере отыр, сақтандыру шарты бойынша сақтандыру резерві негізінде айқындалатын мемлекет сыйлықақысын есептеу үшін қабылданған сома;

Сақтандыру мерзімі (сақтандыру қорғаныстарының қолданылу мерзімі) - сақтандыру шарттарымен айқындалатын, он жылдан кем емес мерзім;

Сақтанушы (Сақтандырылған) - Пайда алушының ата-анасы, қамқоршысы, заңды өкілі болып табылатын тұлға. Сақтандырылған Сақтанушы болып табылады;

Сақтандыру төлемі - сақтандыру шартында көзделген, соның ішінде сақтандыру сыйлықақысын (жарналарды), инвестициялық кірісті, мемлекеттік сыйлықақыларды қоса алғанда, нәтижесінде пайда алушының білім беру қызметтерін төлеу үшін Сақтандырушы Сақтандыру жағдайы немесе сақтандыру шартында көрсетілген мерзім басталған кезде төлейтін ақша сомасы.

Сақтандыру қорғанысы - сақтандыру шартына сәйкес Сақтандыру төлемін жүзеге асыру бойынша Сақтандырушының міндеттемелерінің жиынтығы;

Сақтандыру сыйлықақысы (сақтандыру жарналары) - Сақтанушы Сақтандырушыға Сақтандыру төлемін жүзеге асыру бойынша міндеттемелерді қабылдағаны үшін төлеуге міндетті ақша сомасы;

Сақтандыру сомасы - сақтандыру объектісі сақтандырылған және Сақтандыру оқиғасы кезінде Сақтандырушының жауапкершілігінің ең жоғары сомасын білдіретін ақша сомасы;

Сақтандыру мүддесі - Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) тәуекелдерді болдырмауға және сақтандыру жағдайының туындауын болдырмауға қатысты мүлктік мүддесі;

Сақтандыру жағдайы - сақтандыру шартымен осы Сақтандыру ережелерінің 3-бөлімінде айқындалған сақтандыру шартының талаптарымен белгіленген тәртіппен, оқиға басталған кезде сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;

Сақтандырушы - «Халық-Life» «Қазақстан Халық Банкінің өмірді сақтандыру бойынша еншілес компаниясы» акционерлік қоғамы сақтандыруды жүзеге асырушы, яғни, сақтандыру жағдайы басталған кезде пайдасына сақтандыру шарты (Пайда алушы) жасалғанға сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті тұлға;

Азайтылған сақтандыру сомасы - сақтандыру ережелерінің талаптарын ескере отырып, сақтанушының сақтандыру жарналарын төлеуді мерзімінен бұрын тоқтатқан жағдайда немесе сақтандыру сыйлықақысын төлеуді кешіктірген жағдайда (біріншісін қоспағанда) қолданылатын сақтандыру шартында көзделген сақтандыру сомасы;

2-бөлім. Сақтандыру шартының ерекшеліктері

3-тарау. Сақтандыру шартының мәні

5. Сақтанушы сақтандыру шартында көзделген мөлшерде, тәртіпте және мерзімдерде Сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) төлеуге міндетті, ал Сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандыру шартында көзделген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті.
6. Сақтанушының сақтандыру қорғаныстарының қолданылу мерзімі өткенге дейін өмір сүруі, қайтыс болуы немесе сақтандыру қорғаныстарының қолданылу мерзімі ішінде сақтанушының бірінші немесе екінші топтағы мүгедектігі белгіленуіне байланысты Сақтанушының (пайда алушының) мүлдіктік мүдделері сақтандыру объектісі болып табылады.

4-тарау. Сақтандыру шартын жасасу тәртіптері, сақтандыру шартына өзгертулер енгізу

7. Сақтандыру шарты Сақтанушының жазбаша нысандағы өтініші негізінде Сақтандыру шартын жасау арқылы жасалады.
8. Сақтандыру шартын жасасуға ниет білдірген тұлға (Сақтанушы) сақтандыру шартын жасасу үшін Сақтандыру ережелерімен танысуға және Сақтандырушымен белгілеген нысан бойынша сақтандыру өтінішін беруге міндетті.
9. Сақтандыру шартын жасасуға ниет білдірген тұлға (Сақтанушы) сақтандыру өтінішінде (немесе Сақтандыру шартына байланысты Сақтандырушының жазбаша өтініші бойынша тиісті құжатта) өзіне белгілі, Сақтандыру оқиғасының туындағандығын анықтау үшін, өте маңызды барлық мәліметтерді ұсынуға міндетті.
10. Кез келген жағдайда, сақтандыру тәуекелін бағалау кезінде сақтандыру туралы өтініште немесе Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру шартын жасау кезеңінде жіберілетін сақтандырушының жазбаша өтінішінде көрсетілген Сақтандыру ережелерінде нақты көзделген Сақтандыру оқиғасының ықтималдығына және ықтимал шығындардың мөлшеріне әсер етуі мүмкін мән-жайлар.
11. Егер сақтандыру шарты жасалғаннан кейін Сақтанушының Сақтандырушыға көрінеу жалған мәліметтер бергені анықталса, Сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген зардаптарды қолдануды талап етуге құқылы.
12. Мына тұлғалар сақтандыруға жатпайды:
 - Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхаты жоқ шетел азаматтары;
 - психоневрологиялық, наркологиялық диспансерлерде есепте тұрған адамдар;
 - бірінші және екінші топтағы мүгедектер;
 - онкологиялық аурулары бар адамдар;
 - созылмалы жүрек-қан тамырлары аурулары бар адамдар;

АИТВ-инфекциясының тасымалдаушысы болып табылатын ЖҚТБ-мен ауыратын адамдар.

13. Сақтандыру шарты күшіне енгеннен кейін сақтандыруға өтініш және Сақтандыру ережелерінде көзделген басқа да құжаттар сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылады.

3-бөлім. Мемлекеттік білім беруді жинақтаушы сақтандыру

5-тарау. Сақтандыру жағдайлары және сақтандыру төлемдерін төлеуден босату негіздемелері

14. Сақтандыру жағдайы мыналар болып табылады:

- 1) Сақтанушының сақтандыру төлемінің қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін өмір сүруі;
- 2) сақтандыру өтемінің қолданылу мерзімі ішінде сақтанушы үшін бірінші және екінші топтағы мүгедектікті белгілеу;
- 3) Сақтандыру қағидаларының 15 және 16-тармақтарында көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандыру төлемінің қолданылу кезеңінде болған Сақтанушының қайтыс болуы.

15. Сақтандыру ережесінің 14-тармағының 3) тармақшасында көзделген Сақтандыру жағдайы мыналардың салдарынан болған болса, Сақтандырушы сақтандыру төлемінен босатылады:

- 1) сақтандыру шартының алғашқы екі жылында өзін-өзі өлтіру;
- 2) ядролық жарылыс, радиациялық немесе радиоактивті ластанудың әсері;
- 3) әскери іс-қимылдар;
- 4) азаматтық соғыс, халық толқулары, тәртіпсіздіктер немесе ереуілдер;
- 5) медициналық мекеменің білікті дәрігері тағайындаған (медициналық куәландыру/сараптама жүргізген ұйымдардың қорытындысы болған жағдайда) есірткі құралдарын қолдануды қоспағанда, сақтанушының есірткі немесе психотроптық заттарды қолдануы;
- 6) қажетті қорғаныс жағдайында және аса қажеттілік жағдайында жасалған әрекеттерді қоспағанда, сақтанушының (сақтандырылушының) және (немесе) пайда алушының сақтандыру жағдайының басталуына бағытталған немесе оның басталуына ықпал ететін қасақана әрекеттері;
- 7) алкогольдік/есірткілік масаңдық, оның ішінде мас/есірткілік масаңдық күйінде көлік жүргізу;
- 8) сақтанушының (сақтандырылушының) және (немесе) пайда алушының заң актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себепті түрде байланысты қасақана қылмыстар немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған әрекеттері;
- 9) Сақтандырылған кәсіпқой спорт түрлері немесе қауіпті спорт түрлері (қысқы, су асты, ат спорты, автомобиль және мотоцикл жарысы, авиация, күштік спорт, жартасқа өрмелеу, альпинизм, дельтаплан, парашютпен секіру, жекпе-

жек өнері, жекпе-жек өнері және жанаспалы жекпе-жек, мұзда және үңгірде секіру, суға секіру) жабдықсыз) немесе осы түрдегі жаттығулар, сондай-ақ трюктерді орындау, физикалық зақымдану қаупінің жоғарылауымен, өмірге қауіп төндіретін кез келген жарыстарға қатысу (Сақтанушы (Сақтандырылған берген кезде бұл ақпаратты Сақтандырушыдан жасырған жағдайда) сақтандыру немесе сақтандыру мерзімі ішінде және сақтандыру шартында тікелей көзделмеген басқаша жағдайлар);

- 10) лицензиясы бар авиакомпанияның жолаушы әуе кемесінде жолаушы ретінде ұшуды қоспағанда, әуе кемесінде ұшу (растайтын құжаттар болған жағдайда);
 - 11) егер Сақтандыру жағдайы сақтандыру шартының алғашқы екі жылы ішінде орын алса, онкологиялық ауру немесе қатерлі ісіктің (онкологиялық аурудың) пайда болуына байланысты ауру;
 - 12) АИТВ-инфекциясы (ЖИТС) немесе АИТВ-инфекциясымен байланысты ауру (ЖИТС).
16. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан мынадай негіздер бойынша бас тартуға да құқылы:
- 1) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген негіздер бойынша;
 - 2) сақтанушының сақтандыру жағдайы болып табылмайтын себептер бойынша қайтыс болғаны.
 - 3) Сақтанушы Сақтандырылған, оның денсаулық жағдайы, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы көрінеу жалған ақпарат бергенде;
 - 4) егер жағдай Сақтанушымен Шарт бойынша сақтандыру өтемі қолданылмаған кезеңде орын алса;
 - 5) егер сақтандырушыға Сақтанушының қайтыс болу себебін растайтын құжаттарды ұсынбаса және (немесе) Сақтанушының қайтыс болу себебін анықтамаса, оның ішінде жұбайының, жақын туыстарының немесе заңды өкілдерінің немесе адамның тірі кезінде берген жазбаша өтініші негізінде өлгеннен кейін сараптама жүргізуден бас тартса.

6-тарау. Сақтандыру сомасы

17. Сақтандыру сомасының мөлшері Сақтандыру шартында көрсетіледі және оны өтініште көрсетілген мәліметтер негізінде Сақтандырушы айқындайды.

7-тарау. Сақтандыру төлемдерінің көлемі, оларды төлеу тәртібі мен мерзімі (сақтандыру жарналары)

18. Сақтандыру шарты бойынша Сақтандыру сыйлықақысын төлеуді Сақтанушы мерзімді (ай сайынғы, тоқсан сайынғы, жыл сайынғы, алты ай сайынғы) сақтандыру сыйлықақылары түрінде бір уақытта немесе бөліп төлеу арқылы жүзеге асырады. Сақтандыру жарналарын төлеу күні де Сақтандыру шартында көрсетілген.

19. Сақтандыру жарналары (сақтандыру сыйлықақысы) Сақтандырушының банк шотына қолма-қол ақшасыз төлеу (аудару) арқылы жүзеге асырылады.
20. Сақтанушы әрбір Сақтандыру жарнасын Сақтандыру шартында белгіленген мерзімге дейін төлеуге міндетті.
21. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандыру шартында айқындалады.
22. Сақтандыру сыйлықақысын Сақтандырушының ағымдағы шотына төлеуге немесе аударуға байланысты шығындар мен тәуекелдерді Сақтанушы көтереді.

8-тарау. Сақтандыру жарналарын төлеу мерзімін өткізіп алу

23. Сақтандыру шартында белгіленген мерзімде Сақтандыру сыйлықақысын алмаған (біріншісін қоспағанда) Сақтандырушы Сақтандыру сыйлықақысын төлеу қажеттігі туралы Сақтанушыны хабардар етуге міндетті.
24. Хабарламада мыналар болуы керек:
 - 1) сақтандыру сыйлықақысын төлеуді кейінге қалдыру мерзімі (сақтандыру сыйлықақысын төлеуге тиіс кезең);
 - 2) сақтандыру сыйлықақысын уақтылы төлемегені үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерде өсімпұл сомасы;
 - 3) Сақтандыру сыйлықақысын төлеу бойынша жеңілдік кезең ішінде сақтандыру сыйлықақысы төленбеген жағдайда Сақтандырушының сақтандыру шартын біржақты тәртіппен бұзу құқығы туралы мәліметтер.
25. Сақтандыру сыйлықақысын төлеуді кейінге қалдырудың қолданылу мерзімі 30 күнтізбелік күннен кем болмауы керек.
26. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу қажеттілігі туралы хабарлама Сақтанушыға хабарламаның жіберілуін растауға мүмкіндік беретін тәртіпте жіберіледі.
27. Сақтандыру сыйлықақысын төлеу мерзімі кейінге қалдырылған кезеңде сақтандыру жағдайы туындаған кезде Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндетті, бұл кезде Сақтандырушы одан мерзімі өткен сақтандыру жарналары көлемінде ақша сомасын және сақтандыру жарналарын уақтылы төлемегені үшін өсімпұлды ұстап қалуға құқылы.
28. Егер Сақтанушы сақтандыру жарналарын төлеу мерзімін ұзарту мерзімі ішінде сақтандыру жарналарын (біріншісін қоспағанда) төлемесе, сақтандыру шарты:
 - 1) егер жеңілдікті кезеңнің аяқталу күнінде Сақтанушының кез келген берешегін шегеріп тастағандағы өтеу сомасының сомасы 50 000 теңгеден аз болса, шарт мерзімінен бұрын тоқтатылады;
 - 2) егер жеңілдікті кезең аяқталған күні Сақтанушының кез келген берешегін шегере отырып, өтеу сомасының сомасы кемінде 50 000 (елу мың) теңгені құрайтын болса, шарт өз әрекетін төмендетілген сақтандыру сомасымен автоматты түрде жалғастырады.
29. Азайтылған сақтандыру сомасының мөлшері сақтандыру шартының қосымшада көрсетілген күндерде барлық Сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру

сыйлықақыларының) толық төленгенін ескере отырып, әрбір сақтандыру жылының аяқталу күніне көрсетіледі.

30. Осы тараудың 28-тармағының 2-тармақшасының талаптары бойынша соңғы сақтандыру жарналарын төлеу күніне азайтылған сақтандыру сомасының сомасы осы Шарттың қосымшада көрсетілген, іс жүзінде төленген мерзімді сақтандыру жарналарын ескере отырып, соңғы сақтандыру жарналары төленген сақтандыру жылының аяғындағы азайтылған сақтандыру сомасының сомасын негізге ала отырып есептеледі.

9-тарау. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімін қалпына келтіру

31. Сақтандыру шартының қолданысы тоқтатылған жағдайда (Сақтанушының сақтандыру сыйлықақысын төлемей негізінде), Сақтандырушы Сақтанушының сақтандыру шартының қолданылуын Сақтанушыдан:
- 1) мерзімі өткен сақтандыру жарналарын;
 - 2) сақтандыру сыйлықақыларын уақтылы төлемегені үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мөлшерде өсімпұлдарды;
 - 3) сақтандыру шартын қалпына келтіру туралы өтініштерді (сақтандыру шартын сақтандыру шарты тоқтатылған күннен бастап алты ай өткен соң қалпына келтірілген жағдайда) алған кезде қалпына келтіруге құқылы.
32. Сақтанушы сақтандыру шарты тоқтатылған күннен бастап бір жыл ішінде сақтандыру шартының қолданылуын қалпына келтіруге құқылы, ал Сақтандырушы сақтандыруға міндетті. Сақтанушы сондай-ақ оның қолданылу мерзімі аяқталған күннен бастап бір жылдан астам мерзімге сақтандыру шартының қолданылуын қалпына келтіруге құқылы, бұл ретте мұндай сақтандыру шартын қалпына келтіру міндеттеме емес, сақтандырушының құқығы болып табылады.
33. Сақтандырушы, егер мұндай шарттың қолданылуы мерзімінен бұрын тоқтатылған және Сақтандырушы өтеу сомасын төлеген болса, сақтандыру шартының қолданылуын қалпына келтіруден бас тартуға құқылы.
34. Сақтандыру шартын қалпына келтіру кезінде сақтанушы сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылатын Сақтандырушы нысанындағы денсаулық жағдайы туралы декларацияны толтыруға міндетті.
35. Егер Сақтанушының және/немесе Сақтандырылғанның денсаулық жағдайы туралы Сақтанушы ұсынған құжаттарға сәйкес Сақтанушының және/немесе Сақтандырылғанның денсаулық жағдайы Сақтандыру шартын жасау кезінде ұсынылған ақпаратпен салыстырғанда нашарласа, Сақтандырушы сақтандыру сомасының және/немесе сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) сомасын қайта есептеуге құқылы. Сақтанушы сақтандыру шартының күшін жаңа шарттарда қалпына келтіруден бас тартқан жағдайда сақтандыру шарты қалпына келтірілмейді.
36. Сақтанушы денсаулық жағдайы туралы декларацияда сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын анықтау үшін маңызды болып табылатын өзіне белгілі барлық ақпаратты хабарлауға міндетті. Егер Сақтандыру шарты қалпына

келтірілгеннен кейін Сақтанушының Сақтандырушыға осы тармақта көрсетілген мән-жайлар туралы көрінеу жалған ақпарат бергені анықталса, Сақтандырушы сақтандыру шартын жарамсыз деп тануды және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен қолданылатын салдарды қолдануды талап етуге құқылы.

10-тарау. Сақтандырылған

37. Сақтандырылған Сақтанушы болып табылады.
38. Сақтандыру шартында көрсетілген сақтандырылған басқа тұлғамен алмастырыла алмайды.

11-тарау. Пайдаалушы

39. Сақтандыру шарты бойынша Пайдаалушыны Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Сақтанушы тағайындайды.
40. Сақтандыру ережелерінде және сақтандыру шартында көзделген жағдайларды қоспағанда, Сақтандыру шартына сәйкес Пайдаалушы сақтандыру төлемін алушы болып табылады.
41. Пайдаалушының пайдасына бір ғана Сақтандыру шарты жасалуы мүмкін. Мемлекеттік білім беру бағдарламасы шеңберінде екінші деңгейдегі банкпен жасалған депозит шарты бойынша салымшы болып табылатын тұлға Пайдаалушы ретінде қабылданбайды.
42. Пайдаалушы қайтыс болған, оны сот әрекетке қабілетсіз немесе хабар-ошарсыз кеткен деп таныған, не оны қайтыс болды деп жариялаған немесе Пайдаалушының денсаулық жағдайына байланысты оқуын жалғастыру мүмкіндігі болмаған жағдайда Сақтанушының:
 - 1) Сақтандыру шартында көрсетілген пайдаалушыны Қазақстан Республикасының азаматы болып табылатын басқа тұлғамен ауыстыруға құқы бар.
 - 2) Сақтандыру шарты бойынша өтеу сомасын алуға құқы бар.

12-тарау. Сақтандыру шарты мен сақтандыру қорғаныстарының қолданылу мерзімі мен орны

43. Сақтандыру шарты және ол бойынша міндеттемелер Сақтандырушы мен Сақтанушы үшін Сақтандыру сыйлықақысын, ал егер ол бөліп-бөліп төленсе, бірінші Сақтандыру жарналарын төлеген кезден бастап міндетті болады және Сақтандыру шартында көрсетілген мерзімге дейін қолданылады.
44. Сақтандыру қорғаныштарының қолданылу мерзімі Сақтандыру шартының қолданылу мерзімімен сәйкес келеді.
45. Сақтандыру шарты Қазақстан Республикасының аумағында да, одан тыс жерлерде де жарамды.

13-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттемелер

46. Сақтанушының құқы бар:

- 1) Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
- 2) Сақтандырушыдан сақтандыру шартына сәйкес өзіне алған міндеттемелерді орындауды талап етуге;
- 3) Сақтандырушыдан сақтандыру шарттарын, оның сақтандыру шарты бойынша құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге;
- 4) сақтандыру шартында көзделген жағдайларда сақтандыру төлемін алуға;

47. Сақтанушы міндетті:

- 1) сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) төлеуге;
- 2) Сақтандырушыны сақтандыру тәуекелінің жай-күйі туралы хабардар етуге;
- 3) сақтандыру жағдайы басталған күннен бастап он жұмыс күні ішінде бірінші немесе екінші топтағы мүгедектік жағдайының туындағандығы туралы Сақтандырушыға дереу хабарлауға міндетті.

Егер Сақтанушы (пайда алушы) дәлелді себептермен Сақтандырушыны жоғарыда көрсетілген мерзімдерде сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар ете алмаса, ол кешіктірілген хабарламаның себебі туралы жазбаша түсініктеме беруге және егер бар болса ол жағдайды құжаттармен растауға міндетті. Бұл ретте, егер Сақтанушының сақтандыру жағдайы туралы Сақтандырушыға хабарламауы немесе уақтылы хабарламауы Сақтанушыға байланысты емес себептерге байланысты болса және осы фактіні растайтын тиісті құжаттар ұсынылса, онда бұл ретте хабарламау немесе уақтылы хабарламау Сақтандырушының сақтандыру төлемін жасаудан бас тартуына негіз болып табылмайды.

Хабарламаудың немесе уақтылы хабарламаудың дәлелді себебі Сақтанушының еркінен тыс мән-жайлар мыналар болып табылады, атап айтқанда: форс-мажорлық мән-жайлар, яғни берілген шарттардағы төтенше және алдын алуға болмайтын жағдайлар (форс-мажор), оның ішінде, бірақ олармен шектелмей: табиғи құбылыстар, әскери әрекеттер;

- 4) сақтандыру шарты бойынша сақтандыру жағдайларының алдын алуға бағытталған шараларды жүзеге асыруға.

48. Сақтандырушының:

- 1) осы Ережелермен көзделген жағдайларда сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
- 2) Сақтанушыдан сақтандыру шартына сәйкес өзіне алған міндеттемелерді орындауын талап етуге құқылы.

49. Сақтандырушы міндетті:

- 1) Сақтанушыны Сақтандыру ережелерімен таныстыруға және оның өтініші бойынша Сақтандыру ережелерінің көшірмесін беруге (жіберуге), сондай-ақ

сақтандырудың барлық шарттарын, Сақтанушының сақтандыру шартынан туындайтын құқықтары мен міндеттерін түсіндіруге міндетті;

- 2) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру шартымен белгіленген мөлшерде, тәртіпте, мерзімдерде және жағдайларда сақтандыру төлемін жүзеге асыруға;
- 3) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге;
- 4) Сақтанушы (сақтандырылған тұлға) немесе Пайдаалушы немесе олардың өкілі сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайларда, құжаттарды қабылдаған күннен бастап 35 жұмыс күні ішінде жетіспейтін құжаттар туралы хабардар етуге міндетті.

14-тарау. Сақтандыру төлемдері.

Сақтандыру төлемдерін төлеу және оны төлеу тәртібі

50. Сақтандыру төлемдері Сақтандыру жағдайы туындаған немесе Шарттың қолданылу мерзімінің аяқталуының нәтижесінде пайда алушының білім беру қызметтеріне ақы төлеу мақсатында жүзеге асырылады.
51. Пайдаалушы Қазақстан Республикасының аумағындағы білім беру ұйымына шарттық негізде оқуға түскен жағдайда Сақтандыру төлемі білім беру ұйымының шотына жүргізіледі.
52. Пайдаалушы шетелдік білім беру ұйымына келісім-шарт негізінде оқуға түскен жағдайда, сақтандыру төлемдері «Мемлекеттік білім беру жинақтау жүйесі туралы» Заңның 11-1-бабының 11-тармағына сәйкес ақша сомасын банк шотына «эскроу шот» режимінде аудару арқылы жүзеге асырылады..
53. Сақтандыру төлемінің сомасы Сақтанушы нақты төлеген Сақтандыру сыйлықақысы (Сақтандыру жарналары), есептелген мемлекеттік сыйлықақы негізінде және Сақтандырушының істі жүргізу қызметін жүзеге асыруға жұмсаған шығыстарын ескере отырып есептеледі.
54. Сақтандыру төлемдері Сақтанушының немесе пайда алушының өтініші бойынша жүзеге асырылады. Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан білім беру ұйымының шотына сақтандыру төлемі Сақтанушы немесе Пайда алушы Сақтандыру шартының көшірмесін ұсынған кезден бастап бес жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

15-тарау. Сақтандыру жағдайлары туындаған кездегі сақтанушының әрекеттері, сақтандыру төлемдерін төлеу жағдайлары

55. Сақтанушы (Пайдаалушы) Сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар болғаннан кейін бұл туралы Сақтандырушыны дереу хабардар етуге міндетті, бірақ кез келген жағдайда Сақтандыру жағдайы басталған күннен бастап, бірінші немесе екінші топтағы мүгедектік жағдайы белгіленген күннен бастап 30 жұмыс күнінен кешіктірмей.

56. Сақтанушы (пайдаалушы) Сақтандырушыға Сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттарды беруге міндетті.
57. Сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін құжаттарды алғаннан кейін Сақтандырушы Пайдаалушыға (Сақтанушыға) қабылданған құжаттардың толық тізбесі көрсетілген анықтаманы береді.
58. Сақтанушы (пайдаалушы) сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттарды ұсынбаған жағдайда. Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайдаалушыдан) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарламаны алған күннен бастап 35 жұмыс күнінен кешіктірмей Сақтанушыға (Пайдаалушыға) сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті жетіспейтін құжаттар туралы хабарламаны жібереді.
59. Сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарлама жіберілген күннен бастап Сақтандырушы Сақтандыру оқиғасының туындау жағдайлары мен себептерін тексеруге құқылы.
60. Сақтандырушы сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын барлық құжаттарды алған күннен бастап 15 жұмыс күні ішінде Сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдауға немесе оны жүзеге асырудан бас тарту туралы дәлелді шешім беруге міндетті.
61. Сақтандыру жағдайы бойынша қылмыстық іс қозғалған жағдайда Сақтандырушы сақтандыру төлемін құқық қорғау органдары немесе сот тиісті шешім қабылдаған күнге дейін кейінге қалдыруға құқылы, бұл ретте Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру мерзімін ұзарту қажеттілігі туралы Пайдаалушыны/Сақтанушыны хабардар етеді.
62. Сақтандыру төлемі осы Сақтандыру ережесінің 14-тарауына сәйкес жүзеге асырылады. Бұл ретте Пайдаалушы/Сақтандырушы Сақтандырушыға білім беру ұйымының банктік деректемелерін алуға жәрдемдеседі.
63. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған кезде Сақтандырушы одан Сақтандыру төлемін жүзеге асыру күні қалыптасқан Сақтанушының берешегін ұстап қалуға құқылы.
64. Кезеңділік түрде төлемдерді жүзеге асыру кезінде Сақтанушы Шарт бойынша кезеңді төлемдерді индексациялауға құқылы.

16-тарау. Сақтандыру жағдайларының басталғанын растайтын құжаттар тізімі

65. «Сақтандыру қорғаныстарының қолданылу кезеңінде болған Сақтанушының қайтыс болуы» салдарынан Сақтандыру жағдайы басталған кезде Пайдаалушы Сақтандырушыға мынадай құжаттарды ұсынуға міндетті:
 - 1) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға туралы хабарлама;
 - 2) «электрондық үкімет» веб-порталы арқылы алынған қайтыс болу туралы куәліктің немесе қайтыс болу туралы хабарламаның көшірмесі;
 - 3) сақтанушының қайтыс болуы туралы медициналық анықтаманың көшірмесі (қайтыс болу себебін көрсете отырып);
 - 4) медициналық тарихтан үзінді;

- 5) егер құқық қорғау органдары Сақтанушының басынан өткен оқиғаның (жазатайым оқиға) фактісі бойынша қылмыстық іс қозғау туралы мәселені қараса, Сақтандырушы құқық қорғау органдарынан оған зиянның тіркелгені туралы анықтама талап етуге құқылы, Сақтанушының өмірі мен денсаулығы, сондай-ақ сотқа дейінгі тергеп-тексерудің бірыңғай тізілімінде (СҚТҚ) тіркелген кезде қылмыстық істі тоқтату туралы шешім немесе сот үкімін талап етуге құқылы;
 - 6) осы құжатты берген заңды тұлғаның мөрімен және қолымен куәландырылған химиялық-токсикологиялық сараптама нәтижелерімен өлімнің себептері мен жағдайлары туралы сот-медициналық сараптама немесе патоанатомиялық сараптама қорытындысының көшірмесі (сараптама немесе сараптама Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде көзделген).
66. «Сақтандыру төлемінің қолданылу кезеңінде Сақтанушыға бірінші немесе екінші топтағы мүгедектік жағдайының белгіленуі» туралы Сақтандыру жағдайы туындаған кезде Сақтанушы (Пайдаалушы) Сақтандырушыға мынадай құжаттарды ұсынуға міндетті:
- 1) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға туралы хабарлама;
 - 2) бірінші немесе екінші топтағы мүгедектікті белгілеу туралы уәкілетті органның аумақтық бөлімшесі берген анықтаманың көшірмесі;
 - 3) дәрігерлік-кеңес беру комиссия қорытындысының көшірмесі (медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберілгенге дейін берілген);
 - 4) ауру тарихынан үзінді;
 - 5) егер құқық қорғау органдары Сақтанғандырылғанның басынан өткен оқиғаның (жазатайым оқиғаның) фактісі бойынша қылмыстық іс қозғау туралы мәселені қараған жағдайда, Сақтандырушы құқық қорғау органдарынан Сақтандырылушының денсаулығы мен өміріне келтірілген зиянның тіркелу фактісі туралы анықтаманы, ал сотқа дейінгі тергеп-тексерудің бірыңғай тізілімінде (СТБТ) тіркеу кезінде - қылмыстық істі тоқтату туралы шешім немесе сот үкімін талап етуге құқылы.
67. «Сақтанушының тірі қалуы» Сақтандыру жағдайы болған жағдайда Сақтанушы (Пайдаалушы) Сақтандырушыға келесі құжаттарды беруге міндетті:
- 1) сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы өтініш;
 - 2) Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан білім беру ұйымдарында білім беру қызметтеріне ақы төлеу кезінде білім беру қызметтерін көрсету шартының көшірмесі;
 - 3) шетелдік білім беру ұйымына білім беру қызметіне ақы төлеу кезінде қазақ немесе орыс тілдеріне нотариалды куәландырылған аудармасы бар оқуға қабылданғаны туралы растайтын құжаттарды (инвойс, шақыру хаты/білім беру қызметін көрсету шарты);
 - 1) клиентпен шетелдік білім беру ұйымына білім беру қызметтеріне ақы төлеу кезінде Сақтандыру ұйымы-қатысушының эскроу шотын ашуға өкілеттіктері бар Пайдаалушының сенімхатымен (бұдан әрі - эскроу шот) клиент белгілейтін талаптардың туындауы немесе орындалуына дейінгі банк шоты бойынша шығыс операцияларын жасауға құқық беретін үшінші

тұлғаның атына ағымдағы немесе жинақ шотын ашу үшін қажетті құжаттарды береді.

Сақтанушы/Пайдаалушы Пайдаалушыға білім беру грантын тағайындау кезінде сақтандыру Қатысушы- компаниясына келесі құжаттарды ұсынады:

- 1) сақтандыру төлемін жүзеге асыруға немесе Шарттың қолданылу мерзімін ұзартуға және білім берудің басқа деңгейлерін алу үшін білім беру қызметтерін төлеуге сақтандыру төлемін жіберуге немесе мемлекеттік сыйақыларды ескере отырып, Шарт бойынша өтеу сомасын аударуға, Шарт бойынша төлемдерді үшінші тұлғаның пайдасына төлеуге өтінішті;
- 2) «Білім беру ұйымдарында қолданылатын қатаң есептілік құжаттарының нысанын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің міндетін атқарушының 2007 жылғы 23 қазандағы № 502 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4991 болып тіркелген) бекітілген нысанға сәйкес білім беру грантын тағайындау туралы куәлік.

17-тарау. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу

68. Сақтанушы Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу туралы Сақтандырушыға өтініш беру арқылы Сақтандыру шартын кез келген уақытта бұзуға құқылы.
69. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу күні, егер Сақтанушы мұндай өтініште мерзімінен бұрын бұзудың кешірек күнін көрсетпесе, Сақтандырушы сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу туралы өтінішті алған күн болып табылады.
70. Егер Сақтанушы сақтандыру шартын шарт жасасқан күннен бастап бірінші күннен жиымасыншы күнге дейінгі мерзімде біржақты тәртіппен бұзса, Сақтандырушы Сақтанушыға толық көлемде алынған сақтандыру сыйлықақыларының сомасын қайтаруға міндетті. Егер Сақтанушы сақтандыру шартын шарт жасасқан күннен бастап жиырма бірінші күннен қыркыншы күнге дейінгі мерзімде біржақты тәртіппен бұзса, Сақтандырушы жиырма пайыздан аспайтын сақтандыру шартын жасау кезінде сақтандырушы шеккен шығыстарды шегеріп тастағандағы сақтандыру сыйлықақыларының сомасын Сақтанушыға қайтаруға міндетті. Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын бұзылған басқа жағдайларда Сақтанушы сақтандыру шарты бойынша төлеген сақтандыру сыйлықақысы (сақтандыру сыйлықақылары) қайтарылуға жатпайды.
71. Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын бұзылған жағдайда, осы тараудың 70-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, Сақтанушы Сақтандырушыдан өтеу сомасын (болған жағдайда) алуға құқылы;
72. Сақтанушы/Пайдаалушы Сақтандыру шарты бойынша міндеттемелерді бұзған жағдайда, Сақтандырушы бұл туралы Сақтандыру іс жүзінде тоқтатылған күнге дейін он күнгізбелік күн бұрын Сақтанушыны хабардар ете отырып, Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатуға құқылы.
73. Сақтандыру ережесінің 12-тармағында көрсетілген тұлғаларға қатысты жасалған Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғаныштары осындай шарт жасалған

күннен бастап қолданысқа енбейді. Осы тармаққа сәйкес сақтандыру шарты бұзылуға жатады, бұл ретте сақтандыру сыйлықақысының төленген сомасы сақтандырудың алынған бөлігінің 20 %-ынан (жиырмасынан) аспайтын Сақтандырушы шеккен шығындарды шегеріп, қайтарылуға жатады.

18-тарау. Сақтандыру ережелеріне немесе сақтандыру шартына өзгертулер мен толықтырулар енгізу тәртібі

74. Сақтандырушы енгізілген өзгерістер туралы ақпаратты өзінің интернет-ресурсында және (немесе) Сақтанушының жеке кабинетінде орналастыру арқылы біржақты тәртіппен Сақтандыру қағидаларына өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізуге құқылы.

Сақтанушы Сақтандыру ережелеріне енгізілген өзгерістермен және толықтырулармен келіспеген жағдайда, ол Сақтандыру ережелері орналастырылған күннен бастап 30 күнтізбелік күн ішінде Сақтандыру шартын тоқтату туралы өтінішпен Сақтандырушыға жүгінуге құқылы. Егер Сақтанушы Сақтандыру ережелеріне енгізілген өзгерістер туралы ақпаратты орналастырғаннан кейін 30 күнтізбелік күн ішінде Сақтандырушыға сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу туралы хабарламаса, Сақтанушы енгізілген өзгерістермен келіскен болып саналады.

75. Сақтандыру ережесінің 74-тармағында көрсетілген мән-жайлар (шарттардың біржақты өзгеруі) бойынша Сақтанушы Сақтандыру шартын бұзса, Сақтандырушы өтеу сомасын (бар болса) төлейді.

76. Өткен сақтандыру жылы үшін нақты алынған сақтандыру сыйлықақылары (аванстық төлемдерді қоса алғанда) негізінде сақтандыру сомасын, өтеу сомаларын қайта есептеу жүргізілмейді.

77. Сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар енгізу Сақтанушының Сақтандырушыға берген өзгерістер мен толықтырулар туралы өтініші негізінде жүзеге асырылады.

78. Сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар Тараптардың жазбаша келісімі бойынша енгізіледі және Сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы қосымша келісімде көрсетілген күннен бастап, ал егер күні көрсетілмесе, Тараптар қосымша келісімге қол қойған күннен бастап қолданысқа түскен болып саналады. Егер Сақтандырушы Сақтанушының Сақтандыру шартына өзгерістер енгізу туралы өтінішін алғаннан кейін 15 жұмыс күні ішінде Сақтанушыға жауап жібермесе, Сақтандыру шартына өзгерістер енгізу туралы келісімге қол жеткізілді деп есептелмейді.

79. Сақтанушы сақтандыру шартының жасалған біржылдығында сақтандыру сыйлықақыларын төлеу кезеңділігін және олардың мөлшерін өзгертуге құқылы.

19-тарау. Сақтанушының орналасқан жері мен тұрғылықты жерінің өзгеруі

80. Сақтандырушы хабарламаларды Сақтанушыға сақтандыру туралы өтініште көрсетілген оның орналасқан жері немесе тұрғылықты жері бойынша жібереді.

81. Орналасқан жері немесе тұрғылықты жері өзгерген кезде Сақтанушы он күн ішінде Сақтандырушыға жаңа мекенжай туралы хабарлауға міндетті. Олай болмаған жағдайда, алдыңғы орналасқан жеріне немесе тұрғылықты жеріне жіберілген хабарлама орындалған (жарамды) болып есептеледі.
82. Егер Сақтанушының орналасқан жері немесе тұрғылықты жері Қазақстан Республикасынан тыс жерде болса, онда Сақтанушы Сақтандырушыға Қазақстан Республикасында Сақтанушыға хат-хабарларды жеткізуге жауапты тұлғаны көрсетуге міндетті.

4-бөлім. Қорытынды ережелер

20-тарау. Қосымша жағдайлар

83. Сақтандыру шартына қатысты кез келген хабарламалар, мәлімдемелер, хабарламалар, түсініктемелер оның жіберілуін растауға мүмкіндік беретіндей етіп жасалуы тиіс. Сақтандыру шартына қатысты хабарламаларды және басқа хабарламаларды Сақтанушының интернет-ресурсында жеке кабинеті арқылы жіберуге, егер Сақтанушының есеп жазбасы болса, жол беріледі.
84. Тараптар сақтандыру шартының талаптарын орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Сақтандыру ережелеріне және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауап береді.
85. Тараптардың сақтандыру шартымен реттелмеген қатынастары Қазақстан Республикасының заңнамасымен реттеледі.
86. Сақтандыру шартын жасасқан тараптар арасындағы барлық даулар келіссөздер арқылы шешіледі. Егер мұндай дауларды келіссөздер арқылы шешу мүмкін болмаса, олар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жауапкердің орналасқан жері бойынша сот тәртібімен шешілуге жатады.
87. Өтініш берушінің өтініші бойынша Сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы талап электрондық көшірмелер немесе электрондық құжаттар нысанында сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды қоса бере отырып, алдын ала электрондық нысанда жолдануы мүмкін. Бұл ретте Сақтандыру төлемін электрондық нысанда жүзеге асыру туралы талап өтініш берушіні Сақтандырушының орналасқан жері бойынша Сақтандырушыға қажетті құжаттарды ұсынудан босатпайды.
88. Сақтанушы мен Сақтандырушының арасындағы келісім бойынша Сақтандыру ережелерінің жекелеген ережелерін өзгертуді, алып тастауды, сондай-ақ сақтандыру шартын жасау кезінде айқындалатын қосымша шарттарды көздейтін сақтандыру шарттары жасалуы мүмкін.
89. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасына өзгерістер енгізу нәтижесінде осы Сақтандыру қағидаларының кейбір ережелері Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келсе, бұл ережелер Сақтандыру ережелеріне тиісті өзгерістер енгізілмей, автоматты түрде күшін жояды. Осы Сақтандыру ережелерінің бір ережесі жарамсыз болып қалса, бұл қалған ережелерге әсер етпейді. Жарамсыз ереже заңмен рұқсат етілген және тиісті қатынастарды реттейтін ережемен ауыстырылады.

90. Сақтандыру қағидаларында көзделмеген басқа барлық жағдайларда Тараптар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасын басшылыққа алады.